

Грицеві курчата

Олександр Олесь

Казка

Жив собі Максим убогий
Коло річки, край села.
Крім дітей та жінки, в його
Тільки курочка була.

Нанесла вона яєчок.
Вже й Великдень ось-ось-ось!
Хоч би кожному яєчком
Розговорітьсь довелось!

Та старий Максим міркує:
"Поїдяться крашанки,
А коли підсипем квочку,
Будуть згодом курочки.

Швидко виростуть курчата,
Навесні почнуть нестись,
От тоді ми поласуєм!
Ласували ж ми колись..."

"Це не можна, — каже мати., —
Не годиться, ні!.. Та як?
Щоб без крашанки Великдень?!
Любі діти, чи не так?"

"Правда!" — діти закричали...
Згодом мати додала:
"Дев'ятнадцять дам під квочку,
Десять буде для стола".

"Хай по-вашому вже буде!" —
Каже з усміхом Максим.
І пішов собі із хати.
Мати вийшла теж за ним,

На город пішли садити,
Та була уже й пора...
В хаті ж праця закипіла:
Малювала дітвора.

Писанки на диво вийшли!
Гриць слона намалював.
Слон звів вгору жовтий хобот
І на сині ноги встав.

Далі взявся за ведмедя.
Вуха білими зробив,
Тулуб синькою побарвив,
Дві ноги почервонив.

А Маруся жовту жабку
Посадила на сучок.
В лапку їй встромила мушку,
В другу — китицю квіток.

Далі діти малювали
Лева, тигра, борсука,
Не забули і овечки,
І лисиці, і вовка.

Дуже гарно у Наталки
Вийшов зайчик на лужку,
Усміхаючись, підносить
Він капусту їжачку.

А найменшенький, Івасик,
Кицьку тільки що кінчив.
Що за мила вийшла кицька!
Ще і стрічку почепив.

Гриць скінчив уже й верблюда:
Височезний, три горби!
Звів він голову угору,
Тягне листя із верби.

Домальовував Івасик,

Та вже в хаті аж гуло!
Діти плигали, сміялись...
Так їм весело було...

Аж у хату батько й мати...
Мати скрикнула: "Ой, жах!
Я ж яець ще не варила...
Хто?! Пізнаю по очах!!"

Як німі, сиділи діти...
Та всміхнувся старий Максим:
"Не біда: на тісто підуть!
Я й сире яечко з'їм..."

Так, під квочку дев'ятнадцять
З решти будуть писанки.
Воно, варені смачніші...
Зате маєм малюнки!"

Так, як сказано, й зробили...
Треба йти негайно в хлів!
Всі пішли: і батько, й мати,
Гриць на місці вже сидів.

Бідна квочка так зраділа,
Мальовничим писанкам,
Що, зворушена, й не знала,
Що казати діточкам.

Ось і смеркло. Усі разом
Повечеряли й лягли.
Та заснути чомусь діти
Довго-довго не могли.

Все їм згадувались звірі,
Кожний сам себе питав:
Чи не краще, коли б чорним
Вуха він намалював?..

Або чом живіт ведмедю
Він зеленим не зробив?..

Та голівоньки дитячі
Сон на подушки схилив...

II

Аж три тижні бідна квочка
Пробула на писанках!
Коли б глянули на неї,
Вас пройняв би просто жах!

Як вона змарніла, схудла!
Самі шкіра й кісточки...
Гола... Краще не дивіться
Ви на неї, діточки!..

Тільки серце в неї билось
Усе радісніш, сильніш...
Залишилось ще посидіть,
Почекати тільки ніч!

І коли почувся вранці
У шкарлупу перший стук,
Квочка наче підлетіла
Після довгих, довгих мук!

І, щаслива вся, в повітрі
Враз спинилася вона...
Коли — зирк! Стоїть на спині.
Де? У кого? У слона!

Дійсно: вилупилось першим
Чепурненьке слоненя.
Не занадто ще велике...
Ну, як з доброго коня.

Далі з ревом, криком-риком
Лев вискакує з яйця.
Тихо виліз тигр з-а левом,
Далі лупиться вівця.

За верблюдом нявка-кицька,

Ось і зайчик, і борсук...
Метушаться вовк, лисиця,
Вже і жабка: стук та стук!

Спочатку вжахнулась квочка,
Ледве в безвість не втекла!
Та отямилася згодом
І квоктати почала.

Гриць усе це чув і бачив,
Та не мав чогось страху,
Хоч для більшої безпеки
Зліз обачно на вільху.

Квочка стала хвилюватись,
Малеч кликати на збір.
Сполошилися курчата, —
Всім хотілося надвір.

Перша вийшла з хліву квочка.
Через неї плигнув лев,
Щось зачув, хвостом замаяв
І підняв страшений рев!

Все замовкло, заніміло...
Наче цілий світ зомлів...
Навіть квочка, рідна мати,
Аж припала до землі.

Коли рев скотивсь поволі,
Громом в прірвах одлунав,
Скочив тигр, роззявив рота
І сказав в повітря: "Няв!"

Далі вибігла лисиця,
Вовк, ведмідь, рябий борсук...
Жабка плигнула з квітками
І найшла на груші сук.

І верблюд з трьома горбами
Вийшов з хліву, подививсь...

Щось було не до вподоби,
І він, плюнувши, скрививсь.

За вівцею вибіг зайчик.
Міг би легко він втекти.
Та кого йому боятись?!
Це ж все сестри та брати!

Без страху підбіг до вовка,
На плече йому схиливсь,
Але вовк зубами клацнув,
І наш зайчик затрусивсь.

Правда, деяким звіряткам
І ніяково було:
В того ока не ставало,
В інших зайве прибуло.

Той примушений скакати
Був лише на трьох ногах.
І дарма четверту ногу
Він шукав по всіх кутках.

Решта всі були здорові,
Раді зеленій траві...
Тільки слон не вліз у двері
І лишився у хліві.

А вкінці і він виходить
З жовтим хоботом у двір...
Тупа синіми ногами
І вгорі спиняє зір!

"А що то сидить на гілці?!
Мамо, зараз же кажіть!"
"Та це. Гриць наш! — каже квочка, —
Він ізлізе й побіжить..."

"Так це він? Зітру на порох!
З мене посміха робить?
Ноги синькою побарвить?!"

Жовтий хобот причепить!"

І трубу свою до Гриця
Простягає лютий слон...
Крикнув Гриць — і враз... прокинувся...
Був, на щастя, це лиш сон...

Всі прокинулись від крику...
Хто кричав — ніхто не зна...
А в хліві куняє квочка...
Що то висидить вона?